Paskaidrojuma
raksts

DARBA ORGANIZĒŠANAS PROJEKTA SKAIDROJOŠAIS APRAKSTS

"Sporta kompleksa ēkas jumta atjaunošanas projekta dokumentācijas izstrāde", darbu organizēšanas projekts izstrādāts, pamatojoties uz SIA "AMB Design" izstrādātā paskaidrojuma raksta datiem.

Būvdarbu organizēšanas projekta izstrāde pamatota uz Ministru kabineta noteikumiem, un spēkā esošiem būvnormatīviem, kā arī LBN 202-18 "Būvniecības ieceres dokumentācijas noformēšana".

Darba aizsardzības pasākumi veicami atbilstoši objekta darba aizsardzības un ugunsdrošības plānam. Ja šajā darba aizsardzības un ugunsdrošības plāna kādā jomā nav noteiktas konkrētas prasības, tad galvenais būvuzņēmējs darbus organizē, koordinē ievērojot LR "Darba aizsardzības likuma" un tā papildinājumu - MK noteikumu Nr. 660 (2.10.2007.) "Darba vides iekšējas uzraudzības veikšanas kārtība", MK noteikumu Nr. 92 (25.02.2003.) "Darba aizsardzības prasības, veicot būvdarbus" un MK noteikumu Nr.238 (16.04.2016.) "Ugunsdrošības noteikumi" prasības.

Visi būvniecības – montāžas un demontāžas darbi veicami stingrā saskaņā ar izstrādāto būvprojektu un Latvijas Būvnormatīvos noteikto būvdarbu veikšanas kārtību.

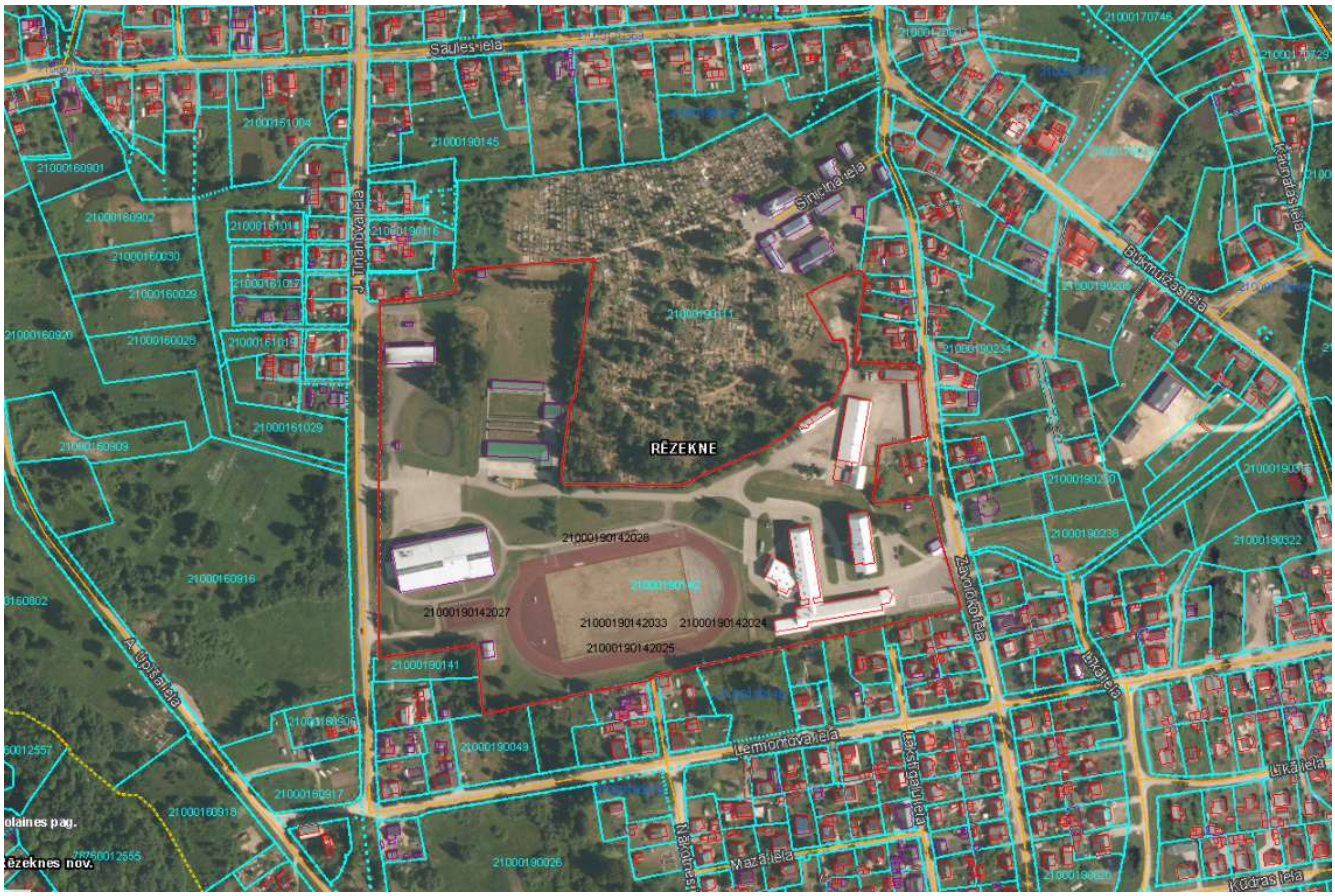
Darbu organizēšanas projekts izstrādāts lai:

1) nodrošinātu racionālu un kvalitatīvu būvdarbu izpildi atbilstoši Latvijas Republikas normatīvo aktu prasībām;
2) sniegtu informāciju par būvdarbu veikšanas laikā veicamajiem darba aizsardzības, darba drošības un ugunsdrošības pasākumiem;
3) novērstu esošo inženierkomunikāciju bojājumus būvdarbu veikšanas laikā;
4) nodrošinātu būvdarbu izpildes higiēnas noteikumus, nekaitīgumu cilvēku veselībai un apkārtējai videi.

Speciālās prasības.

1. Būvobjektu, visu būvniecības darbu laikā, nebūs iespējams ekspluatēt;

Objekta ģeogrāfiskais novietojums:

1. attēls. Objekta atrašānās vieta

DARBU ORGANIZĒŠANA BŪVLAUKUMĀ

Būvlaukuma ģenerālplānu skatīt rasējumu lapās:

VRK-24_DOP_BP_121-001;

Būvlaukuma ģenerālplāns sagatavots sekojošiem būvdarbiem:

“Sporta kompleksa ēkas jumta atjaunošanas projekta dokumentācijas izstrāde”

BŪVDARBU VEIKŠANAS LAUKUMA NOROBEŽOŠANA

Lai izvairītos no cilvēku iekļūšanas bīstamajās zonās, tās jānorobežo ar aizsarg nožogojumiem, lai teritorijā neiekļūtu nepiederošas personas. Objekta nožogošanai paredzēts izmantot pagaidu pārvietojamo žogu. Pagaidu žoga izvietojumu būvlaukuma norobežošanai skatīt būvlaukuma ģenerālplānā. Iekļūšanai būvlaukumā izmantojami pagaidu divviru vārti (3.5 m) platumā, atbilstoši izstrādātajiem būvlaukuma ģenerālplāniem. Sadzīves konteineru vai „moduļu" izvietojums norādīts izstrādātajos būvlaukuma ģenerālplānos, kuri sadalīti pa etapiem. Darbinieku iekļūšanai un izkļūšanai no objekta paredzēts izmantot tos pašus vārtus, kurus izmanto transporta iebraukšanai un izbraukšanai no objekta, kā arī izejot cauri elektroniskajai darba laika uzskaites sistēmai (EDLUS).

PAGAIDU ĒKAS UN BŪVES

Būvlaukuma teritorijā paredzēts izvietot sekojošas pagaidu ēkas un būves:

1. Birojs būvdarbu vadītājam/ strādājošo sadzīves telpa/ inventāra noliktava - pārvietojams, konteinera tipa, garums 6 m.
2. Pārvietojamā WC – mobilās BIO - tualetes, standarta tipa.

Norādītajām pagaidu ēkām un būvēm ir tikai rekomendējošs raksturs. Pirms būvdarbu veikšanas būvuzņēmējs, izstrādājot darbu veikšanas projektu, veic aprēķinus nepieciešamajam ēku un būvju skaitam.

PAGAIDU PIESLĒGUMI

Pirms būvdarbu uzsākšanas, pagaidu pieslēguma vietu organizēšanu saskaņot ar pasūtītāju.

SATIKSMES ORGANIZĒŠANAS BŪVLAUKUMĀ

Autotransporta piebraukšana būvdarbu laikā organizējama no J. Tiņanova ielas. Būvlaukumam paredzēta 3.5 m plata iebrauktuve/ izbrauktuve ar pagaidu vārtiem – tehnikas iebraukšanai/ izbraukšanai no būvlaukuma un būvgružu aizvešanai (skatīt rasējuma lapās). Būvdarbu laikā transporta kustība objektā organizējama tā, lai transports neatrodas būvdarbu tehnikas darbu zonā. Būvuzņēmējam jāņem vērā tas, ka teritorijā ir ierobežota izmēra ceļi un laukumi. Piebraukšanai pie objekta izmanto esošus ceļus un laukumus. Zem atbalsta kājām

izvietot palikņus vai biezus dēļus, kas tām neļauj iegrimt augsnē. Izvēloties tehniku, ar kādu paredzēts veikt būvdarbus, kā arī izvēloties transportu, ar kādu tiks veikta materiālu piegāde un būvgružu aiztransportēšana no būvlaukuma, būvuzņēmējam jāņem vērā teritorijas īpatnības būvlaukumā.

VISPĀRĪGĀS NORĀDES

Transporta kustība būvlaukumā un tā pievadceļos organizējama atbilstoši vispārējo ceļu satiksmes noteikumu prasībām. Maksimālais pieļaujamais transporta kustības ātrums būvlaukuma teritorijā - 5 km/h.

MONTĀŽAS SLODZES BŪVNIECĪBAS LAIKĀ

Piegādātos materiālus paredzēts novietot ārpus ēkas.

Slodzes uz ceļiem un materiālu glabāšanas vietās nedrīkst pārsniegt 10kN/m^2, bet tiešā ēkas tuvumā slodze uz pamatni nedrīkst pārsniegt 4kN/m^2.

Būvmateriālu krautnes uz zemes tiešā ēku tuvumā neizvietot tuvāk par 3 metriem.

BŪVDARBU VEIKŠANA

Būvdarbu veikšanas laikā jāievēro videi draudzīgas (zaļās) būvniecības pamatprincipi:

- ilgtspējīgas dzīves vides attīstīšana;
- samazināts enerģijas patēriņš;
- samazināts ūdens patēriņš;
- videi un veselībai draudzīgu materiālu izvēle;
- atjaunojamu resursu izmantošana;
- paaugstināta ēku iekšējās vides kvalitāte;
- novatoriski risinājumi būvniecībā.

Nepieciešamības gadījumā būvuzņēmējam jāveic strādnieku apmācība, atbilstoši zaļā iepirkuma principiem, būvdarbu veikšanai.

Ierīkojot būvlaukumu, apgaismojumam jāizmanto energoefektīvas apgaismes ierīces. Visu būvniecības laiku jāseko energopatēriņam būvdarbu izpildē. Nav pieļaujama nelietderīga elektroierīču darbība. Ūdens resursu izmantošanas kontrole atbilstoši vides aizsardzības prasībām būvdarbu laikā un videi draudzīgas būvniecības pamatprincipiem. Pielietojamo darbu

izpildes metožu un tehnoloģiju kvalitātes kontroli veic būvuzraugs un autoruzraugs, atbilstoši spēkā esošajiem likumiem un normatīvajiem aktiem.

Būvdarbi jāplāno un jāveic tā, lai trokšņa līmenis, kas nonāk līdz apkārtējo ēku iemītniekiem un apkārtnē esošiem cilvēkiem, ir tik zems, ka neapdraud veselību un ļauj strādāt un atpūsties normālos apstākļos. Izmantojamajai būvniecības tehnikai jāatbilst galvenajiem ekomarķējuma „Zilais eņģelis" kritērijiem, kas ir ekomarķējums zema trokšņu līmeņa būvniecības iekārtām (RAL-UZ 53).

Pieļaujamais trokšņa līmenis darba stundās:

Pieļaujamais trokšņa līmenis:

Trokšņa ekspozīcijas līmenis	Pieļaujamais trokšņa ekspozīcijas ilgums
87dB(A) (0.447Pa)	8h 00 min
88dB(A) (0.502Pa)	6h 21 min
89dB(A) (0.564Pa)	5h 02 min
90dB(A) (0.632Pa)	4h 00 min
91dB(A) (0.710Pa)	3h 10 min
92dB(A) (0.796Pa)	2h 32 min
93dB(A) (0.893Pa)	2h 00 min
94dB(A) (1.002Pa)	1h 36 min
95dB(A) (1.125Pa)	1h 16 min
96dB(A) (1.262Pa)	1h 00 min

VSPĀRĒJIE UN SPECIĀLIE BŪVNIECĪBAS APSTĀKĻI

BŪVDARBU VEIKŠANAS DOKUMENTĀCIJA

Būvdarbi organizējami un veicami saskaņā ar būvniecības ieceres dokumentāciju, tai skaitā būvprojektu un tā sastāvā esošo darbu organizēšanas projektu, kā arī darbu veikšanas projektu.

Institūcija, kura pilda būvvaldes funkcijas, pieņemot lēmumu par būvniecības ieceres akceptu saskaņā ar Būvniecības likuma 14. panta trešās daļas 2. punktu, par to izdara atzīmi būvniecības informācijas sistēmā. Pēc tam kad institūcija, kura pilda būvvaldes funkcijas, būvniecības informācijas sistēmā ir izdarījusi atzīmi par būvdarbu nosacījumu izpildi, būvdarbu

veicējam un atbildīgajiem būvspeciālistiem būvniecības informācijas sistēmā ir pieejams būvdarbu žurnāls un nepieciešamā būvniecības ieceres dokumentācija.

Ja būvdarbu veicējs noslēdzis būvdarbu līgumus ar atsevišķu būvdarbu veicējiem, viņš būvniecības informācijas sistēmā piešķir katram atsevišķu būvdarbu veicējam piekļuves tiesības būvdarbu žurnālam un nepieciešamajai būvniecības ieceres dokumentācijai.

Būvniecības process noris izmantojot būvniecības informācijas sistēmu.

Darbu veikšanas projektu pievieno būvniecības informācijas sistēmā.

Būvlaukumā atrodas būvdarbu veikšanai nepieciešamā dokumentācija, tai skaitā būvizstrādājumu atbilstību apliecinoši dokumenti, izņemot gadījumu, ja attiecīgā informācija un dokumenti ir pieejami būvniecības informācijas sistēmā

Būvdarbu veikšanas laikā regulāri jāaizpilda „Vispārīgie būvnoteikumu" MK noteikumi Nr.500, norādītā dokumentācija.

Veicot atbildīgu būves konstrukciju uzstādīšanu, kā arī nākošajos darba posmos aizsegtu būves daļu izbūvi, pēc darbu pabeigšanas obligāti jāaizpilda nozīmīgo konstrukciju elementu un segto darbu pieņemšanas aktus. Darbu turpināšana bez minēto aktu noformēšanas kategoriski aizliegta. Sastādītos aktus reģistrē būvdarbu žurnālā. Būvdarbu žurnālā reģistrē arī būvei piegādāto materiālu sertifikātus un citus materiālu kvalitāti apliecinošus dokumentus.

BŪVDARBU VEIKŠANA

VISPĀRĪGI

Būvuzņēmējam uz būvdarbu laiku jānodrošina piekļuve inženierkomunikāciju apkalpojošajiem dienestiem un teritorijas apsaimniekotājam, kuriem nepieciešams būvdarbu laikā atrasties laukuma teritorijā, norobežotajās būvdarbu zonās. Pirms augstāk minēto personu nākšanas būvlaukuma norobežotajā zonā, būvuzņēmējam jāveic drošības instruktāža par atrašanos būvlaukumā un jāizsniedz caurlaides. Pēc instruktāžas noklausīšanās, augstāk minētās personas veic atbilstošus ierakstus darba drošības žurnālā, ko apliecina ar savu parakstu, par drošības instruktāžas noklausīšanos.

Pirms būvniecības uzsākšanas jāveic būvobjekta sagatavošanas darbi, tajā skaitā pagaidu ceļu un laukumu izveidošana, pagaidu ēku un būvju uzstādīšana, būvmateriālu novietnes ierīkošana, pagaidu inženierkomunikāciju, kā arī likvidējamo koku un krūmu nozāģēšana.

Būvniecības periodā, teritorijā esošajiem, saglabājamajiem kokiem, pie kuriem tuvāk par 5m plānota transporta kustība un būvniecības darbi, ap stumbriem uzstādāmi dēļu vairogi 2.50m augstumā.

Celtniecības laikā paredzēt atpakaļ beramās grunts atbērumu (izraktās smilts, melnzemes un zemsedzes kārtas atbērumu), teritorijas labiekārtojumam. Pārējā celtniecības laikā izraktā grunts tiek aizvesta no būvlaukuma. Atbērtnes vietu saskaņot ar Pasūtītāju DVP izstrādes laikā.

Pēc būvdarbu beigšanas tiek veikti labojumi esošo ceļu segumiem un tie nodoti tādā stāvoklī, kādā tie bija pirms būvdarbu uzsākšanas. Teritorijā tiek veikta jauno ceļu un laukumu izveide.

Pirms darbu uzsākšanas būvuzņēmējam jāizstrādā darbu veikšanas projekts (DVP), un jāsaskaņo likumā noteiktajā kārtībā. Darbu veikšanas projektā uzrādāms paredzētais darbu ilgums, būvdarbu tehnoloģiskie procesi un tehnoloģiskās shēmas.

Plānotā darbu secība uzrādīta būvdarbu veikšanas secības sadaļā.

Pirms būvdarbu uzsākšanas būvuzņēmējam jāveic drošības instruktāža personālam, kam nepieciešams uzturēties būvdarbu teritorijā.

ATKRITUMI, KAS RADUŠIES BŪVNIECĪBAS GAITĀ

Būvgružu izvešana jāveic noslēgtos konteineros vai pārklājot kravas nodalījumus ar tīklu, kas nepieļauj būvgružu izbiršanu un izkrišanu no transportlīdzekļa. Būvgružu izvešanu organizēt saskaņā ar izdotajiem tehniskajiem noteikumiem un nogādāt tos Atkritumu apsaimniekošanas daļā, noslēdzot attiecīgo līgumu ar komersantu, kuram ir attiecīga atļauja šādu darbību veikšanai.

BŪVDARBI

Paredzēts veikt sporta kompleksa ēkas jumta nomaiņu.

BŪVDARBU VEIKŠANAS SECĪBA

Nepieciešamas transportēšanas mašīnas.

BŪVNIECĪBAS SAGATAVOŠANAS DARBI

Būvniecības sagatavošana būvlaukumā var uzsākt tikai pēc būvatļaujas saņemšanas.

Uzsākot sagatavošanas darbus būvobjektā, galvenais būvuzņēmējs nozīmē atbildīgo darba aizsardzības speciālistu, ja objektā strādājošo skaits ir no 10 līdz 50 darbiniekiem.

Pirms būvniecības sagatavošanas darbu būvobjektā uzsākšanas būvvaldē jāiesniedz sekojoši dokumenti:

1. Apdrošinātāja izsniegtu būvuzņēmēja (būvētāja) civiltiesiskās atbildības obligātās apdrošināšanas polise,
2. Ja būvniecība tiks veikta par valsts vai pašvaldību līdzekļiem, kā arī ja pasūtītājs pieprasa darbu būvuzraudzību - līguma kopiju par būvuzraudzību.

Pirms būvdarbi vēl nav uzsākti, galvenais būvuzņēmējs veic visus teritorijas aizsardzības darbus pret nelabvēlīgām dabas un ģeoloģiskām parādībām, kā arī esošās apbūves apstākļos iezīmē un norobežo bīstamās zonas, nosprauž esošo pazemes komunikāciju un citu būvju asis, vai iezīmē to robežas, kā arī nodrošina transportam un gājējiem drošu pārvietošanos un pieeju esošajām būvēm un infrastruktūras objektiem.

Būvniecības sagatavošanas darbu laikā nepieciešams veikt sekojošus pasākumus:

1. Teritorijas norobežošana;
2. Būvdarbu vadītāja un strādnieku sadzīves konteineru ierīkošanu;
3. Pārvietojamās WC – mobilās Bio-tualetes, standarta tipa uzstādīšana;

4. Lielgabarīta būvmateriālu nokraušanas laukuma ierīkošanu;
5. Būvtāfeles ierīkošanu pie ieejas būvlaukumā;
6. Būvgružu konteineru novietnes ierīkošanu.

Pirms būvniecības sagatavošanas darbu uzsākšanas veikt visus nepieciešamos saskaņošanas darbus.

BŪVDARBU KVALITĀTES KONTROLE

Saskaņā ar MK noteikumiem Nr.529 „Ēku būvnoteikumi" 7.4. nodaļas 124.punktam, par būvdarbu kvalitāti ir atbildīgs būvdarbu veicējs. Būvdarbu kvalitātes kontrole sevī ietver (MK noteikumi 529 „Ēku būvnoteikumi" 125. punkts):

1. Būvdarbu veikšanas dokumentācijas, piegādāto materiālu, izstrādājumu un konstrukciju, ierīču, mehānismu un līdzīgu iekārtu sākotnējo kontroli,
2. Atsevišķu darba operāciju vai darba procesa tehnoloģisko kontroli,
3. Pabeigtā (nododamā) darba veida vai būvdarbu cikla noslēguma kontroli.

Pabeigtos nozīmīgo konstrukciju elementus un segtos darbus, kā arī izbūvētās ugunsdrošībai nozīmīgas inženiertehniskās sistēmas pieņem ekspluatācijā, sastādot pieņemšanas aktu (skat. „Ēku būvnoteikumi" 11., 12. un 13. pielikums). Nav pieļaujama sekojošo veicamo darbu uzsākšana, ja pasūtītāja un būvuzņēmēja pārstāvji nav sastādījuši un darbu veikšanas vietā parakstījuši iepriekšējo segto darbu pieņemšanas aktu.

Ja būvdarbu veikšanas laikā veidojas pārtraukums, kura laikā iespējami ar aktu pieņemto segto darbu bojājumi, pirms darbu atsākšanas veicama atkārtota iepriekš veikto segto darbu kvalitātes pārbaude un sastādāms attiecīgs akts.

Pasūtītājs saskaņā ar Vispārīgo būvnoteikumu 120. punktu, būvdarbu kvalitātes kontrolei pieaicina būvuzraugu un iesniedz būvvaldē būvuzraudzības plānu (vispārīgo būvnoteikumu 8.pielikums). Būvuzraugs nodrošina Pasūtītāja tiesības un intereses būvdarbu veikšanas procesā, kā arī uzrauga, lai netiktu veiktas patvaļīgas atkāpes no akceptētā būvprojekta. Būvuzrauga pienākums ir pārbaudīt izmantojamo būvizstrādājumu atbilstības deklarācijas un tehniskās pases, kā arī būvizstrādājumu atbilstību būvprojektam.

MK noteikumi Nr.500 Vispārīgo būvnoteikumu X.nodaļa "Autoruzraudzība" nosaka būvdarbu autoruzraudzības kārtību.

Autoruzraugs nodrošina būvprojekta autora tiesības īstenot būvprojekta autentisku realizāciju dabā, nepieļaujot būvniecības dalībnieku patvaļīgas atkāpes no akceptētās ieceres un būvprojekta, kā arī saistošo normatīvo aktu un standartu pārkāpumus būvdarbu gaitā. Būvdarbu gaitā autoruzraugs pārbauda būvobjekta arhitektonisko apjomu atbilstību būvprojekta arhitektūras risinājumiem, laicīgi pārbauda objekta būvniecības konstrukciju, tehnoloģisko procesu un iekārtu, būvizstrādājumu un materiālu atbilstību būvprojektam, nepieļaujot neatbilstošu konstrukciju, tehnoloģisko un citu iekārtu, būvizstrādājumu un materiālu iestrādāšanu būvē, ja tie nav pilnvērtīgi aizstājēji būvprojektā paredzētajiem.

Būvuzraugam, un autoruzraugam jāpievērš uzmanība būvmateriālu un būvizstrādājumu ekomarķējumiem, ja tādi ir norādīti akceptētajā būvprojektā. Ekomarķējums ir ērts vides kritēriju izpildes (atbilstības) pierādījums.

Būvniecības kontroli veic būvinspektoru reģistrā reģistrēts būvinspektors, saskaņā ar MK noteikumi Nr.500 ,"Vispārīgo būvnoteikumu" XIII. sadaļu "Būvniecības kontrole".

Pēc objekta nodošanas ekspluatācijā būvdarbu veicējs uzņemas garantijas saistības par laiku, kurā atklājušos defektus būvdarbu veicējs novērš par saviem līdzekļiem. Minimālais garantijas laiks, atbilstoši MK noteikumi Nr.529 „Ēku būvnoteikumi" 158.punktam ir 2 gadi (pirmās grupas ēkām) un atbilstoši „ēku būvnoteikumi" 176. punktam ir 3 gadi (otrās grupas ēkām); 5 gadi (trešās grupas ēkām).

VIDES AIZSARDZĪBAS PRASĪBAS BŪVDARBU LAIKĀ

Būvniecības un pārbūves darbu laikā nodrošināt apkārtējās vides aizsardzību pret piesārņošanu ar būvmateriālu atkritumiem un naftas produktiem no būvniecībā pielietojamās tehnikas;

Būvniecības un pārbūves laikā radušos sadzīves un bīstamos atkritumus savākt īpaši tam paredzētās vietās un apsaimniekošanu veikt atbilstoši "Atkritumu apsaimniekošanas likuma" 13. un 14. pantiem, atkritumus nodot atkritumu apsaimniekotājiem, kuri ir saņēmuši attiecīgo atkritumu veidu apsaimniekošanas atļaujas;

Aizliegts sajaukt būvniecības un demontāžas darbu laikā radušos sadzīves un bīstamos atkritumus atbilstoši "Atkritumu apsaimniekošanas likuma" 16. un 17. pantam.

Saskaņā ar MK noteikumiem Nr. 529" Ēku būvnoteikumi", ir jāievēro vides aizsardzības nosacījumi (7.5. nodaļas 135. punkts). Būvdarbi organizējami un veicami tā, lai kaitējums videi

būtu iespējami mazāks. Vides un dabas aizsardzības, un drošības aizsargjoslās būvdarbi organizējami un veicami, ievērojot tiesību aktos noteiktos ierobežojumus un prasības. Dabas resursu patēriņam jābūt ekonomiski un sociāli pamatotam.

Atkritumu apsaimniekošanu veikt saskaņā ar vietējas pašvaldības saistošos noteikumos noteikto atkritumu apsaimniekošanas plānu.

Būvuzņēmējam jāizmanto piemērotas metodes, lai samazinātu un pārstrādātu būvniecības procesā radītos atkritumus.

Atkritumu apsaimniekošana veicama atbilstoši ieteikumiem par videi draudzīgu būvniecību tā, lai netiktu apdraudēta cilvēku dzīvība un veselība, kā arī personu manta, un tā nedrīkst negatīvi ietekmēt vidi, tai skaitā:

1. Radīt apdraudējumu ūdeņiem, gaisam, augsnei, kā arī florai un faunai;
2. Radīt traucējošus trokšņus vai smakas;
3. Nelabvēlīgi ietekmēt ainavas un īpaši aizsargājamās teritorijas;
4. Piesārņot un piegružot vidi.

Būvgružu savākšanas un izvešanas noteikumi jānorāda Darbuzņēmēju līgumos.

Būvniecības laikā būvobjektā jāievēro ūdens resursu lietotāja galvenie pienākumi, kas atbilstoši ieteikumiem par videi draudzīgu būvniecību ir tieši vai pastarpināti saistīti ar būvniecību:

1. Lietojot ūdens resursus, jāievēro ūdens objektam noteiktos izmantošanas mērķus, vides kvalitātes mērķus un kvalitātes normatīvus, atļauju nosacījumus, veselības aizsardzības, būvniecības noteikumus un citos normatīvajos aktos ietvertās prasības;
2. Nodrošināt ūdens kvalitātes un kvantitātes saglabāšanu savā īpašumā vai lietošanā esošajos ūdens objektos un teritorijā;
3. Veikt visas ar ūdens resursu lietošanu saistītās darbības tā, lai nepasliktinātu pazemes un virszemes ūdeņu stāvokli, nenodarītu kaitējumu cilvēku veselībai vai videi, arī ūdens ekosistēmām un no tām tieši atkarīgajām sauszemes ekosistēmām, kā arī neradītu apstākļus, kas veicina plūdus vai zemes izkalšanu;
4. Ievērot citu ūdens resursu lietotāju un ūdens objektiem piegulošās zemes īpašnieku tiesības.

Citas detalizētākas vides aizsardzības prasības un pasākumus skatīt šī būvprojekta citu skaidrojošajos aprakstos un izsniegtajos tehniskajos noteikumos.

BŪVOBJEKTA NODOŠANA EKSPLUATĀCIJĀ

Izpildīto darbu pieņemšanu ekspluatācijā veic saskaņā ar Latvijas Republikas ministru kabineta (turpmāk MK) noteikumu Nr. 529 "Ēku būvnoteikumi" 8.nodaļas "Pieņemšana ekspluatācijā un atsevišķu darbu pabeigšana" prasībām. Trešās grupas ēkām, pēc pasūtītāja rakstiska pieprasījuma, institūcijas, kuras ir izdevušas tehniskos vai īpašos noteikumus, pārbauda un 14 dienu laikā, atbilstoši savai kompetencei sniedz atzinumu par ēkas vai tās daļas gatavību ekspluatācijai, tās atbilstību tehniskajiem vai īpašajiem noteikumiem un normatīvo aktu prasībām.

Būves pieņemšanu ekspluatācijā rosina Pasūtītājs. Ierosinot būves pieņemšanu ekspluatācijā, Pasūtītājs veic šādas darbības :

1. Trešās grupas būvēm veic šādas darbības:
   1.1. Ēkas vai tās daļas, ārējo inženiertīklu, citu vienlaikus izbūvētu būvju horizontālās un vertikālās novietnes izpilduzmērījumus, bet atjaunošanas vai pārbūves gadījumā izpildmērījumus veic, ja mainījusies situācija apvidū;
   1.2. Ēkas vai telpu grupas kadastrālo uzmērīšanu;
   1.3. Saņem atzinumu no iestādēm, kas izdevušas tehniskos vai īpašos noteikumus
   1.4. Trešās grupas ēkām vai to daļām, pēc pasūtītāja rakstiska pieprasījuma papildus iestādēm, kas izdevušas tehniskos un īpašos noteikumus, ir jāsaņem atzinums no:
      1.4.1. Valsts ugunsdzēsības un glābšanas dienesta - par atbilstību ugunsdrošības prasībām;
      1.4.2. Veselības inspekcijas - par atbilstību higiēnas prasībām
   1.5. Pasūtītājs būvvaldē vai Būvniecības likuma 6.[1] panta pirmās daļas 1. punktā minētajos gadījumos birojā iesniedz šādus dokumentus (oriģinālus):
      1.5.1. apliecinājumu par ēkas gatavību ekspluatācijai (MK not. Nr. 529 14. pielikums);
      1.5.2. būvprojekta izmainītās daļas, ko būvdarbu veikšanas laikā pieļaujams veikt saskaņā ar „Vispārīgajiem būvnoteikumiem” MK noteikumi Nr.500;
      1.5.3. Visu institūciju atzinumus, kas izdevušas tehniskos vai īpašos noteikumus. Pasūtītājs par attiecīgu samaksu atbilstoši iestādes apstiprinātajam cenrādim var pieprasīt, lai attiecīgās institūcijas atzinumus nosūta būvvaldei;
      1.5.4. izpildmērījumu plānu, tai skaitā vertikālo uzmērījumu;

1.5.5. tehnisko noteikumu izsniedzēju atzinumus par inženiertīklu gatavību ekspluatācijai;
1.5.6. būvdarbu žurnālu, kā arī nozīmīgo konstrukciju un segto darbu pieņemšanas aktus;
1.5.7. būvuzrauga pārskatu par būvuzraudzības plāna izpildi;
1.5.8. būvprojektā paredzēto tehnoloģisko iekārtu, speciālo sistēmu un iekārtu pārbaudes protokolus un pieņemšanas aktus, kā arī atbilstības apliecinājumus, ja to nepieciešamību nosaka normatīvie akti par iekārtu drošību;
1.5.9. iebūvēto būvizstrādājumu atbilstību apliecinošu dokumentāciju;
1.5.10. autoruzraudzības žurnālu, ja būvdarbu laikā ir veikta autoruzraudzība;
1.5.11. būvprojekta izstrādātāja atzinumu, par ēkas vai tās daļas (izņemot palīgēkas) atbilstību būvprojektam, ja nav noteikta autoruzraudzība;
1.5.12. ēkas vai telpu grupas kadastrālās uzmērīšanas lietu;
1.5.13. ēkas energoefektivitātes pagaidu sertifikātu, kas izdots saskaņā ar normatīvajiem aktiem ēku energoefektivitātes jomā.

1.6. Ja otrās grupas dzīvojamā ēka būvēta atbilstoši „Ēku būvnoteikumi" MK noteikumi Nr.529, 107.1. apakšpunktam, papildus augstāk minētajiem dokumentiem būvvaldē iesniedz:
1.6.1. elektroinstalācijas pārbaudes dokumentāciju;
1.6.2. aktu par dūmkanālu un ventilācijas kanālu tehnisko stāvokli.

Pasūtītājs būvi uzrāda pieņemšanas komisijai, pieaicinot pilnvarotu būvuzņēmēja, kas veicis būvdarbus, pārstāvi.

Ēku vai tās daļu ekspluatācijā pieņem Būvniecības Valsts kontroles birojs (turpmāk tekstā BVKB) - BVKB būvinspektors un arhitekts, papildus pieaicinot citu BVKB amatpersonu. BVKB birojs pēc saskaņošanas ar pasūtītāju un visu dokumentu saņemšanas nosaka ēkas vai tās daļas pieņemšanas termiņu, kas nav ilgāks par 14 dienām no dokumentu iesniegšanas dienas BVKB. Tiek sastādīts akts par ēkas vai tās daļas pieņemšanu ekspluatācijā „Ēku būvnoteikumu" 15.pielikums. Ēka vai tās daļa tiek uzskatīta par pieņemtu ekspluatācijā ar akta parakstīšanas dienu.

DARBA AIZSARDZĪBAS PLĀNS

DARBA AIZSARDZĪBAS PRASĪBAS BŪVDARBU LAIKĀ

Pirms darbu uzsākšanas būvlaukumā darba devējs veic nodarbināto darba drošības un veselības aizsardzības apmācību, kas ietver:

1) ievadinstruktāžu, nodarbinātajam stājoties darba attiecībās ar darba devēju,
2) instruktāžu darba vietā:
   2.1) sākotnējo- uzsākot darbu objektā;
   2.2) atkārtoto
   2.3) neplānoto un mērķa instruktāžu.

Pēc strādājošo zināšanu pārbaudes, instruktāžas veicējs veic atzīmes attiecīgos darba instruktāžas žurnālos.

Pirms būvdarbu uzsākšanas nozīmētais darba drošības koordinators sastāda objekta darba aizsardzības plānu, saskaņā ar Ministru kabineta noteikumu Nr. 92 IV nodaļu, kā arī nosūta Valsts darba inspekcijai iepriekšēju paziņojumu par būvdarbu veikšanu. Sastādīto darba aizsardzības plānu un iepriekšējā paziņojuma par būvniecības uzsākšanu kopijas darba aizsardzības koordinators novieto objektā visiem pieejamā labi redzamā vietā un nepieciešamības gadījumā regulāri atjauno.

Darba aizsardzības koordinatora prasību izpilde būvdarbos nodarbinātajām personām ir obligāta.

Būvlaukumā galvenais būvuzņēmējs izstrādā būvobjekta iekšējās kārtības, darba drošības, ugunsdrošības un apsardzes noteikumus, ievērojot Latvijas Republikas likumus un saistošos normatīvos aktus. Ar augstāk minētajiem noteikumiem Galvenais būvuzņēmējs iepazīstina visus darbuzņēmējus un būvniecības procesā iesaistītas personas, ja viņu darbs ir saistīts ar būvobjekta apmeklēšanu, par to apliecinot ar savu parakstu reģistru žurnālā.

Būvuzņēmējs organizē visu darbinieku veselības uzraudzību, īpaši vēršot uzmanību darbiniekiem, kuru darbs saistīts ar kāpšanu un strādāšanu augstumā, saskaņā ar Ministru kabineta noteikumiem Nr.219 "Kārtība, kādā veicama obligātā veselības pārbaude" (spēkā no 01.04.2009.).

Būvobjektā jāiekārto ar informācijas zīmēm apzīmētas pirmās medicīniskas palīdzības sniegšanas vietas (atkarībā no nodarbināto skaita un piekļūšanas), sakari neatliekamās palīdzības izsaukšanai ar norādītiem tālruņa numuriem attiecīgā dienesta izsaukšanai

(ugunsdzēsības un glābšanas, policijas, ātrās medicīniskas palīdzības un citi dienesti) . Neatliekamās medicīniskās palīdzības sniegšanas vieta paredzēta apsardzes konteinerā. Visi nelaimes gadījumi tiek uzskaitīti un reģistrēti atbilstoši Ministru kabineta noteikumiem Nr.950 "Nelaimes gadījumu darbā izmeklēšanas un uzskaites kārtība".

Visi nodarbinātie jānodrošina ar atbilstošiem individuālas aizsardzības līdzekļiem ar CE marķējumu un atbilstošām lietošanas instrukcijām (īpaša uzmanība tiek pievērsta galvas aizsardzībai (aizsargķiveres) un atbilstošiem darba apaviem (ar pēdu, purngala aizsardzību). Būvdarbu vadītājs kontrolē IAL (individuālo aizsardzības līdzekļu) pielietošanu atbilstoši darba aizsardzības instrukcijai, būvobjekta iekšējās kārtības un Ministru kabineta noteikumu Nr. 372 "Darba aizsardzības prasības, lietojot individuālos aizsardzības līdzekļus" prasībām.

Būvobjektā izmantotajam darba aprīkojumam ir jābūt ar CE marķējumu un ar atbilstošām lietošanas instrukcijām. Būvobjektā izmantotajam darba aprīkojumam, kurš ir iekļauts bīstamo iekārtu sarakstā, saskaņā ar Ministru kabineta noteikumiem Nr.384 "Noteikumi par bīstamajām iekārtam", ir jāveic uzraudzība saskaņā ar Latvijas Republikā izdoto likumu "Par bīstamo iekārtu tehnisko uzraudzību". Šo iekārtu apkalpojošais personāls ir speciāli apmācīti darbinieki (operatori, vadītāji, stropetāji), kuriem ir apliecinoši dokumenti. Prasību ievērošanu kontrolē galvenā būvuzņēmēja atbildīgais būvdarbu vadītājs.

Būvuzņēmējam organizējot darbinieku apmācību, tos obligāti jāapmāca drošai smagumu celšanai un pārvietošanai saskaņā ar MK noteikumu Nr.344 "Darba aizsardzības prasības, pārvietojot smagumus" prasībām.

Par darba aizsardzības un ugunsdrošības plāna prasību ievērošanu un realizēšanu atbildīgs ir Galvenā būvuzņēmēja atbildīgais būvdarbu vadītājs.

Atbilstoši topogrāfiskās uzmērīšanas datiem, teritorijā nav šahtu, aizbērtu aku vai citu objektu, kas apdraudētu vai varētu traucēt teritorijā plānotos zemes darbus.

DARBA DROŠĪBAS PRASĪBAS, STRĀDĀJOT AUGSTUMĀ

Visi darbi, kuros strādājošais atrodas 1,5m un augstāk no drošas atbalsta plaknes, veicami saskaņā ar LR MK 2002. gada 13.12. noteikumu Nr. 526 "Darba aizsardzības prasības, lietojot darba aprīkojumu" un LR MK 2014.gada 18.03. noteikumu Nr. 143 "Darba aizsardzības prasības, strādājot augstumā" prasībām.

Darba devējs nodrošina, lai nodarbinātie, kas strādā augstumā (1,5 m un augstāk), darbu veic uz stabilas un drošas virsmas, neradot risku savai un citu drošībai un veselībai, kā arī

ievērojot ergonomikas prasības un principus. Strādājot augstumā, kāpnes par darba vietu izmanto vienīgi tad, ja risks nodarbināto drošībai un veselībai ir samazināts līdz minimumam un ja darba aprīkojumu lieto neilgu laiku vai darba laukumam ir specifiski apstākļi, kurus darba devējs nevar mainīt (pārveidot).

Pirms uzsākt darbu augstumā, darba devējs novērtē attiecīgās darba vides riskus atbilstoši normatīvajiem aktiem par darba vides iekšējās uzraudzību un nosaka pasākumus darba vides riska samazināšanai vai tā novēršanai.

Ja darbs veicams augstumā, jo īpaši, ja darba virsma ir no neizturīgiem materiāliem, darba virsmu nožogo un nostiprina, lai tā būtu stabila, nekustīga un neradītu risku nodarbināto un citu cilvēku drošībai un veselībai, kā arī nodrošina, lai tiktu ievērotas ergonomikas prasības un principi.

Darbu augstumā atļauts veikt tikai ar piemērotu un normatīvajiem aktiem par darba aizsardzības prasībām atbilstošu darba aprīkojumu, kā arī izmantojot kolektīvos aizsardzības līdzekļus, kas novērš kritiena risku. Ja šāda aprīkojuma lietošana nav iespējama darba rakstura dēļ, darba devējs nodarbinātajiem nodrošina drošu piekļūšanu darba vietai un apgādā ar individuālajiem aizsardzības līdzekļiem, kuri projektēti kritiena ierobežošanai un apturēšanai. Darba devējs nodrošina darba aprīkojuma un aizsardzības līdzekļu lietošanu saskaņā ar ražotāja instrukciju un tehnisko dokumentāciju, kā arī darba aizsardzības instrukcijās noteiktajām prasībām.

Ja rodas avārijas situācija, strādājošiem nekavējoties jāpārtrauc darbs, jāizslēdz visas darbojošās iekārtas un jāveic nepieciešamie drošības pasākumi, bet ja tas nav iespējams, darbs jāpārtrauc, līdz bīstamība ir novērsta.

Darbus augstumā atļauts veikt vienīgi tad, ja laikapstākļi nerada risku nodarbināto drošībai un veselībai.

Sastatņu montāžu un pieņemšanu veikt saskaņā ar MK noteikumiem Nr. 143 „Darba aizsardzības prasības, strādājot augstumā". Būvuzņēmējs norīko darba aizsardzības speciālistu vai citu kompetentu un atbilstoši apmācītu nodarbināto, kas ir atbildīgs par sastatnēm (turpmāk - par sastatnēm atbildīgais speciālists). Sastatnes montē, demontē vai būtiski pārveido tikai par sastatnēm atbildīgā speciālista uzraudzībā, un to dara tikai tādi nodarbinātie, kas ir apmācīti saskaņā ar "Darba aizsardzības prasības, strādājot augstumā" 90. punktā noteiktajām prasībām.

Par sastatnēm atbildīgais speciālists, izvēloties piemērotākās sastatnes ņem vērā:

1. Paredzamo darbu apjomu un raksturu;

2. Darbu veikšanas vietu un apstākļus, tai skaitā laikapstākļus;
3. Darba vietas izvietojumu, augstumu, platumu un nepieciešamo sastatņu slodzes izturību, paredzamo sastatņu stiprinājumu skaitu un tipu;
4. Personu skaitu, kas vienlaikus veiks darbus uz sastatnēm, kā arī to svaru un auguma parametrus;
5. Darbam nepieciešamo aprīkojumu un materiālu daudzumu, svaru un citus parametrus.

Par sastatnēm atbildīgais speciālists novērtē sastatņu stiprību un stabilitāti, veicot aprēķinus, ja dati par sastatņu stiprību un stabilitāti nav pieejami vai neattiecas uz paredzēto sastatņu konstrukciju. Šādi aprēķini nav nepieciešami, ja sastatnes tiek montētas saskaņā ar standarta konfigurāciju (tipveida risinājumu), kas atbilst Latvijas standartu LVS EN 1280-1:2004 „Fasāžu sastatnes no rūpnieciski ražotiem komponentiem – 1. daļa: Izstrādājumu specifikācija", LVS EN 12810-2:2004 "Fasāžu sastatnes no rūpnieciski ražotiem komponentiem — 2.daļa: Īpašas metodes konstrukciju projektēšanai", LVS EN 12811-1:2004 "Pagaidu darba iekārtas — 1.daļa: Sastatnes — konstrukcijas prasības un vispārīgais dizains" un LVS EN 12811-3:2003 "Pagaidu darba iekārtas — 3.daļa: Slodzes pārbaude" prasībām. Atbildīgais speciālists par sastatnēm sastāda sastatņu montāžas, demontāžas un lietošanas plānu. Pieņemot sastatnēm ir jābūt pilnībā nokomplektētām, atbilstoši augstāk minētajiem standartiem (ja sastatņu risinājums ir tipveida) vai atbildīgās personas aprēķinam (nestandarta sastatņu risinājuma gadījumā). Sastatnēm ir jāatrodas uz stabilas pamatnes, tām ir jābūt noenkurotām pie ēkas fasādes, jābūt uzstādītām visām drošības barjerām un kāpnēm. Sastatņu virsmām jābūt neslīdīgām.

BŪVPROJEKTĀ IETVERTIE RISKA FAKTORI, NO KURIEM NAV IESPĒJAMS IZVAIRĪTIES, KĀ ARĪ DARBA AIZSARDZĪBAS PASĀKUMI.

1. Gada laiku maiņu ziemas periodā atļauts veikt iekšdarbus pie normālas gaisa temperatūras.

2. Būvdarbu laikā pārsniegtais troksnis uz atsevišķiem darbiem. Veikt darbinieku nodrošināšanu ar aizsarglīdzekļiem.

3. Putekļu rašanās objektā. Pie atsevišķiem darbiem veikt materiāla griešanas laikā, tā mitrināšanu.

DARBA DROŠĪBAS PRASĪBAS, SĀKOT DARBU

Pirms darba uzsākšanas jāuzvelk spectērps, jāuzliek aizsargķivere un jāuzvelk cimdi. Pirms darbu sākuma jāpārliecinās par aizāķēšanas un iežogošanas ierīču izturību un stabilitāti,

kā arī vai var droši pārvietoties. Nepieciešamības gadījumā novietot un nostiprināt pārnēsājamās trepes.

Jāsagatavo tara, instrumenti, palīgierīces, kas nepieciešamas darbam. Jāpārbauda, vai tie ir darba kartībā.

DARBA DROŠĪBAS PRASĪBAS, PĀRVIETOJOT SMAGUMUS

Pārvietojot smagumus, jāievēro sekojošas prasības:

1) Pārvietojamā krava nedrīkst būt pārāk smaga vai liela,
2) Krava nedrīkst būt neparocīga vai grūti satverama,
3) Kravai jābūt stabilai, tās saturs nedrīkst sakustēties,
4) Krava jāpārvieto, turot tuvu pie ķermeņa, izvairoties no ķermeņa saliekšanas vai pagriešanas,
5) Kravas pārvietošanas vieta nedrīkst būt pārāk šaura, tai jābūt pietiekami apgaismotai,
6) Pamatne, pa kuru pārvietojas strādnieks ar kravu, nedrīkst būt slidena,
7) Nav pieļaujama kravas pārvietošana ar rokām lielā attālumā.

DARBA DROŠĪBAS PRASĪBAS, DARBU BEIDZOT

Aizliegts atstāt darba vietā uzliesmojošus materiālus un viegli uzliesmojošu šķidrumu tukšo taru. Tukšo taru jānoliek tās glabāšanas vietās.

Maiņas beigās un beidzot darbu, jāsavāc materiāla atgriezumi un atkritumi.

Nodot instrumentus, materiālus un inventāru noliktavā vai nolikt paredzētā vietā. Paziņot darbu vadītajam par bojājumiem vai traucējumiem, kas radušies darbu laikā.

UGUNSDROŠĪBAS PASĀKUMI

Par ugunsdrošības prasību ievērošanu būvobjektā un būvdarbu izpildes gaitā atbild būvdarbu veicējs (būvētājs vai būvuzņēmējs). Ugunsdrošības prasības, veicot būvdarbus, nosaka Ministru kabineta noteikumu Nr.238 izdotu Rīgā, 2016. gada 19.aprīlis.

Būvobjektu jānodrošina ar ugunsdrošībai lietojamajām drošības zīmēm atbilstoši LVS 446 prasībām.

Aizliegts izmantot atklātu uguni tuvāk par 10 metriem no vietām, kur notiek vielu vai materiālu sajaukšana ar sprādzienbīstamām, viegli uzliesmojošām vai uzliesmojošām vielām.

Objektā izvietojami ūdens-putu (4 l) ugunsdzēšamie aparāti, to atrašanās vietas apzīmējot ar atbilstošām zīmēm.

Ugunsbīstamo darbu veikšanai pagaidu vietās atļauts veikt pēc juridiskās personas, kas veic būvdarbus, vadītāja vai tā rakstiski nozīmētas personas rakstiskas atļaujas saņemšanas. Atļaujā norāda darbu veidu, vietu, laiku un ugunsdrošības pasākumus. Metināšanas darbus atļauts veikt:

1. Atklātos laukumos vismaz 10 m no degtspējīgām ēku konstrukcijām,
2. Pagaidu vietās, kas norobežotas no citām telpām ar 2.50 m augstu nedegoša materiāla aizslietni.

Būves telpas jānodrošina ar ugunsdzēsības aparātiem saskaņā ar saskaņā ar 2016. gada 19.aprīļa Ministru kabineta noteikumu Nr. 238 „Ugunsdrošības noteikumi" prasībām, lai nodrošinātu ugunsgrēku dzēšanu sākumstadijā.

U.Šēnbergs
Sert.Nr. 1-00103

PIELIKUMI

1.PIELIKUMS

Darba vietās lietojamās drošības zīmes

(Pielikums grozīts ar MK 07.04.2015. noteikumiem Nr. 162)

I. Aizlieguma zīmes

1. Aizlieguma zīmes ir apļa formā ar melnu piktogrammu uz balta fona, malas un diagonālā līnija - sarkana (sarkanā daļa ir vismaz 35 procenti no zīmes laukuma).

2. Darba vietā lieto šādas aizlieguma zīmes:

2.1. nesmēķēt

2.2. smēķēšana un atklāta liesma aizliegta

2.3. gājēju kustība aizliegta

2.4. nedzēst ar ūdeni

2.5. nav dzerams

2.6. nepiederošām personām kustība aizliegta

2.7. iekšējā transporta kustība aizliegta

2.8. nepieskarties

2.9. aizliegts (ar skaidrojošu uzrakstu)

2.10. nestāvēt zem kravas

2.11. sastatņu montāža

II. Brīdinājuma zīmes

3. Brīdinājuma zīmes ir trijstūra formā ar melnu piktogrammu uz dzeltena fona, malas - melnas (dzeltenā daļa ir vismaz 50 procentu no zīmes laukuma).

4. Darba vietās lieto šādas brīdinājuma zīmes:

4.1. degoša viela vai ugunsbīstama telpa

4.2. eksplozīva viela vai sprādzienbīstama telpa

4.3. toksiska viela

4.4. kodīga viela

4.5. radioaktīva viela vai jonizējošs starojums

4.6. uzmanību, pacelta krava

4.7. iekšējais transports

4.8. bīstami, elektrība

4.9. vispārēja bīstamība

4.10. lāzera stars

4.11. oksidējoša viela

4.12. nejonizējoša radiācija vai starojums

4.13. spēcīgs magnētiskais lauks

4.14. uzmanību, šķēršļi

4.15. uzmanību, nelīdzens

4.16. bioloģiskais risks

4.17. zema temperatūra

4.18. *(Svītrota ar*

MK 07.04.2015. noteikumiem Nr. 162)

4.19. eksplozīva vide

4.20. sastatnes

4.21. uzmanību, pakāpiens

4.22. uzmanību, slidens

4.23. dziļš ūdens

4.24. zemējums

4.25. uzmanību, krītoši objekti

4.26. augsta temperatūra

4.27. uzmanību, karsta virsma

4.28. uzmanību, karsts tvaiks

Piezīme. Šā pielikuma 4.9. apakšpunktā norādīto brīdinājuma zīmi, lai brīdinātu par bīstamām ķīmiskām vielām vai maisījumiem, izmanto vienīgi gadījumā, ja nepieciešams apzīmēt vairāku bīstamo vielu vai maisījumu krājumus.

III. Rīkojuma zīmes

5. Rīkojuma zīmes ir apļa formā ar baltu piktogrammu uz zila fona (zilā daļa ir vismaz 50 procentu no zīmes laukuma).

6. Darba vietās lieto šādas rīkojuma zīmes:

6.1. jālieto aizsargbrilles

6.2. jālieto aizsargķivere

6.3. jālieto dzirdes aizsardzības līdzekļi

6.4. jālieto gāzmaska, respirators

6.5. jālieto darba apavi

6.6. jālieto aizsargcimdi

6.7. jālieto aizsargkostīms

6.8. jālieto sejas aizsardzības līdzekļi

6.9. jālieto aizsargjosta

6.10. jālieto respirators

6.11. jālieto antistatiski apavi

6.12. jālieto sejas maska

6.13. gājēju ceļš (maršruts)

6.14. vispārīgā rīkojuma zīme (lieto kopā ar citām zīmēm)

IV. Pirmās palīdzības un glābšanas papildizeju zīmes

7. Pirmās palīdzības un glābšanās papildizeju zīmes ir taisnstūra vai kvadrāta formā ar baltu piktogrammu uz zaļa fona (zaļā daļa ir vismaz 50 procentu no zīmes laukuma).

8. Darba vietās lieto šādas pirmās palīdzības zīmes:

8.1. pirmās palīdzības punkts

8.2. nestuves

8.3. sanitārā apstrāde

8.4. acu skalošana

8.5. elpošanas līdzekļi

8.6. pārsiešanas līdzekļi

8.7. droša pulcēšanās vieta

8.9. tālrunis neatliekamās medicīniskās palīdzības izsaukšanai

9. Darba vietās lieto šādas glābšanas papildizeju (evakuācijas) zīmes:

9.1. papildizeja, ceļš, maršruts

9.2. kustības virziens

Ugunsdzēsības līdzekļu zīmes

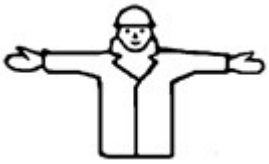
4.1. Ugunsdzēsības aprīkojums un līdzekļi	4.2. Stacionārās ugunsdzēsības sistēmas sausais cauruļvads	4.3. Ugunsdzēsības aparāts	4.4. Ugunsdzēsības krāns ar šļūteni
			

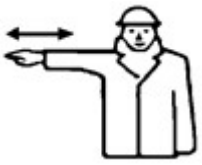
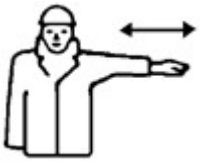
4.5. Virziens uz ugunsdzēsības līdzekļu atrašanās vietu (lieto kopā ar 4.1., 4.2., 4.3., 4.4. vai 4.6. zīmi)	4.6. Ugunsaizsardzības sistēmas manuālā iedarbināšanas ierīce
	

2.PIELIKUMS

Darba vietās lietojamie roku signāli

Darba vietās lieto šādus roku signālus, ja attiecīgajos normatīvajos aktos nav noteikts citādi:

Nr.p.k.	Signāls	Nozīme	Apraksts	Ilustrācija
1	2	3	4	5
1.	Sākt!	Uzmanību Sākt darbību	Abas rokas izstieptas horizontāli ar delnām uz priekšu	
2.	Stop!	Pārtraukt kustību	Labā roka pacelta augšā ar delnu uz priekšu	
3.	Beigt!	Izbeigt darbību	Abas rokas savienotas krūšu augstumā	
4.	Celt!	Pacelt kravu	Labā roka pacelta augšā ar delnu uz priekšu un izdara lēnas apļveida kustības	
5.	Zemāk!	Nolaist kravu	Labā roka nolaista lejā ar delnu uz iekšu un izdara lēnas apļveida kustības	
6.	Vertikālā distance	Samazināt vai palielināt vertikālo distanci	Ar rokām norāda būtisko distanci	
7.	Virzīt uz priekšu!	Kravu pārvietot uz priekšu	Abas rokas saliektas ar delnām uz augšu un izdara lēnas kustības uz ķermeņa pusi	

8.	Virzīt atpakaļ!	Kravu pārvietot atpakaļ	Abas rokas saliektas ar delnām uz leju un izdara lēnas kustības prom no ķermeņa	
9.	Pa labi no signalizētāja	Kravu pārvietot pa labi	Labā roka izstiepta horizontāli ar delnu uz leju un lēni izdara sīkas kustības pa labi	
10.	Pa kreisi no signalizētāja	Kravu pārvietot pa kreisi	Kreisā roka izstiepta horizontāli ar delnu uz leju un lēni izdara sīkas kustības pa kreisi	
11.	Horizontālā distance	Samazināt vai palielināt horizontālo distanci	Ar rokām norāda būtisko distanci	
12.	Bīstami!	Novērst avārijas situāciju	Abas rokas paceltas augšā ar delnām uz priekšu	
13.	Ātrāk!	Paātrināt kustību	Visas kustības izdara ātrāk	
14.	Lēnāk!	Palēnināt kustību	Visas kustības izdara lēnāk	